

Vänsterpress om extra valet som inte blev av

Artiklarna nedan handlar om nyvalet som ställdes in genom en överenskommelse mellan de ”rödgröna” och ”Alliansen”.

Vad får detta för konsekvenser? Vilken politik kommer regeringen att föra? Vilken politik bör vänstern föra? Hur kommer det nya läget att påverka Sverigedemokraternas möjligheter under de kommande åren? Osv. Osv. Artiklarna diskuterar sådana frågor – svaren varierar.

Martin Fahlgren 12/1 2015

Innehåll

Arbetarmakt	1
<i>Riv upp uppgörelsen med alliansen! Ta strid för arbetarpolitik!</i>	<i>1</i>
Avanti	3
<i>Ta strid för arbetarpolitik! Borgarklassen kan andas ut – för tillfället</i>	<i>3</i>
Flamman	7
<i>Vänstern kan bli vågmästare</i>	<i>7</i>
<i>Extra valet avblåstes</i>	<i>8</i>
Internationalen	10
<i>Dödläge eller rödläge 2015?</i>	<i>10</i>
Offensiv	11
<i>Inget nyval - nu behövs en opposition från vänster</i>	<i>11</i>
<i>Nyvalet ersattes av decemberöverenskommelsen</i>	<i>12</i>
<i>Socialistisk opposition – inte våta drömtolkningar</i>	<i>15</i>

Arbetarmakt

Riv upp uppgörelsen med alliansen! Ta strid för arbetarpolitik!

Arbetarmakt 30/12 2014

Det utannonserade nyvalet ställdes in efter en uppgörelse mellan regeringen och Alliansen, d.v.s. samtliga regeringspartier utom V och SD. Uppgårelsen innebär att det största blocket i riksdagen – i nuläget S och MP – ska tillåtas regera och få igenom en budget de kan regera på. Riksdagsoppositionen ska således bli mera lojal och inte skapa en situation där inget block kan regera – vilket annars kan bli fallet så länge S inte lyckas hitta stöd av en riksdagsmajoritet eller Alliansen gör slag i saken med SD.

En stor del av etablissemangen stödjer uppgörelsen. De som förespråkade ett blocköverskridande samarbete för att hålla SD ute – en ståndpunkt som ingen har förespråkade ivrigare än Schyman – har all anledning att känna sig nöjda. Även V meddelar genom Sjöstedt att de stödjer uppgörelsen.

Tunga namn inom framför allt M är dock upprörda. Ulf Adelsohn, Lena Adelsohn Liljeroth, Gunnar Hökmark och Carl Bildt har varit öppet kritiska, och de med flera andra har hävdade att detta är att vika ner sig för S, och ge V en stor reell makt. Och inga har klagat mer än SD. Med tanke på att några av våra huvudmotståndare reagerar så kraftigt, hur ska kommunister ställa sig?

Arbetarmakt har hela tiden varit tydliga med hur vi anser att SD ska bekämpas, och vi har konsekvent varit emot att försöka pressa tillbaka dem genom samarbeten med Alliansen, d.v.s. de partier som under 8 år har urholkat välfärden genom allt flera privatiseringar, nedskärningar och riskkapitalister, som har försämrade anställningstryggheten och A-kassan, avskaffat förmögenhetsskatten och ökat klassklyftorna rejält.

Det viktigaste argument som används av de som med olika formuleringar förespråkar samarbete högerut är att det är det enda sättet att mota SD:s inflytande. S, MP och V har ingen majoritet i riksdagen, ens om Fi kommer in, utan kan när som helst fällas av Alliansen tillsammans med SD. Det är troligt att den situationen kommer att bestå efter nästa val, och kanske för lång tid framåt. Ur ett kortsiktigt, strikt parlamentariskt perspektiv är det därför fullt logiskt att argumentera för uppgörelsen, eller rent av att S och MP borde samarbeta med FP och C, som fortfarande kallas ”mittenpartier” ibland,

För alla som saknar detta kortsiktiga strikt parlamentariska perspektiv är det dock uppenbart att detta är ett totalt knäfall för principiös opportunism. SD:s politik är rakt igenom borgerlig, de har stött alliansbudgetar och röstat för en mängd förslag som attackerar arbetarklassen och de fattiga, samtidigt som de har lättat skattebörda för bankerna och de rikaste. Det som skiljer SD från allianspartierna är att de är mer reaktionära och rasistiska. En huvudanledning till att de har kunnat växa så mycket är att alla riksdagspartier, med visst undantag för V, har ställt upp på en marknadsanpassad politik som har inneburit avregleringar, privatiseringar, nedskärningar, skattesänkningar för de rika – och således ökat fattigdomen och utslagningen. Ju mer lika de andra partierna har blivit, desto lättare blir det för SD att utmåla sig själva som det enda alternativet, och ju mindre de andra partierna framstår som något som kan förbättra livet för människor, istället för att försämrade det, desto lättare är det att välja SD istället, om än i ren desperation. Effekten av att S nu går ytterligare högerut för att kunna möta allianspartierna i ett samarbete blir att hela riksdagen förutom SD alltmer kommer att framstå som en enda massa utan tydliga skiljelinjer. Även om detta innebär att S-MP-regeringen kan sitta kvar för

tillfället, och SD hålls utanför den formella makten just nu, blir den verkliga effekten därför bara att de orsaker som tillät SD att växa från början ökas på ytterligare.

Ta kampen mot all högerpolitik

Svaret måste istället vara att bekämpa SD, tillsammans med allt vad högerpolitik, privatiseringar och marknadsanpassningar heter, genom radikal klasskamp på arbetsplatser, skolor och gator. Alla som är med i eller röstade på S eller V borde kräva av sina partier: riv upp uppgörelsen snarast! Börja föra en politik i arbetarklassens intresse, baserad på verklig kamp underifrån och utanför parlamenten! Och om detta gör ett nyval oundvikligt så utlys detta, men med S och V på en sådan plattform, och klart och tydligt emot allt samarbete med Alliansen. S och V måste också bryta allt samarbete med det borgerliga MP. Miljöpartiet har inga historiska rötter inom arbetarklassen och har heller inget antikapitalistiskt idéarv. Det är ett parti som alltid till fullo har förespråkat kapitalism och som uttrycker de omedelbara intressen hos en välbeställd medelklass och småborgerlighet. De har tydligt visat sin antifackliga dagordning och är inte principiella motståndare till nedskärningar och privatiseringar. När arbetarrörelsens partier allierar sig med MP så innebär det oundvikligen ett tryck från höger. Det är också ett taktiskt argument som byråkratin kan använda för att rättfärdiga sin liberala kurs.

Detta borde göras nu. Kravet underifrån bör vara att S och V tydligt går ut med att den politik de tänker föra om de får regeringsmakten är att inte bara sätta stopp för alla privatiseringar, utan att återreglera och återförstatliga, kasta ut alla riskkapitalister och privata vinstintressen ur välfärden, stoppa jakten på sjuka och återupprätta a-kassan, lagstifta mot bemanningsföretag och otrygga anställningar, sätta stopp för alla deportationer och återinföra en höjd förmögenhetsskatt och höja skatten på vinster. Kraven måste backas upp av att direkt stödja och uppmuntra kamp underifrån.

Möjligheten finns att detta i nästa val skulle innebära färre röster, och att Alliansen kommer tillbaka till makten. Oavsett den risken är den enda vägen för att bygga ett verkligt alternativ till högerpolitik och SD. Dock finns det stora chanser att en sådan plattform snabbt skulle få stort stöd. En överväldigande majoritet av Sveriges befolkning vill ha en välfärd utan vinstintressen, väldigt många är trötta på den huggsexa som avreglerade marknader innebär, på urholkningen av vård, skola och anställningstryggheten samt på de stora och växande samhällsklyftorna. Varje parti som utger sig för att vara vänster, rött eller att försvara arbetarklassen måste ta den kampen på allvar.

Vi inser att vare sig S eller V någonsin kommer att omvandlas till marxistiska klasskampspartier. Men det betyder inte att de inte kan radikaliseras i viss utsträckning. Om trycket blir tillräckligt stort underifrån så kommer dessa partier kunna påverkas till att upphöra med den mest liberala politiken, och även till att genomföra begränsade förbättringar för arbetarklassen. Därför uppmanar vi alla som fortfarande tror på de partier de har stött i årtal att organisera sig underifrån för att kämpa för detta, vilket med nödvändighet kommer att innebära en kamp mot de nuvarande ledningarna. Som ett led i det måste S och V demokratiseras. Det måste bli tillåtet även för den radikala vänstern att existera inom dessa partier och delta i diskussionerna om vägen framåt för arbetarrörelsen. Idag är det en hård regim med nedtystning och uteslutningar av vänsterfolk inom båda dessa partier. Den enda "vänster" som kan överleva där är en som ligger lågt och inte utmanar maktapparaterna. Vi vidhåller att ett nytt kommunistiskt parti behövs, men den centrala uppgiften just nu är att ta kamp underifrån för att bygga en kamp mot den högerpolitik som helt dominerar riksdagen. SD ska givetvis angripas specifikt också, men för att bli effektivt måste detta göras som en del av en offensiv mot allt vad borgerlig politik heter. Detta utesluter givetvis alla uppgörelser med Alliansen.

Avanti

Ta strid för arbetarpolitik! Borgarklassen kan andas ut – för tillfället

Avanti 5/1 2015

Alliansen och regeringen har undvikit ett extraval. Medan de socialdemokratiska politikerna behåller sina välbetalda regeringsposter kan borgarklassen vara säkra på att samma politik fortsätter oavsett vem som vinner valen. De hoppas att deras överenskommelse ska ge systemet stabilitet – men kaoset kommer fortsätta. Kapitalismens kris är långt ifrån löst, och de tänker låta arbetarklassen betala priset.

Det politiska etablissemang och borgarklassen kan andas ut. Det blir inget nyval. Stefan Löfven, som länge svansat efter högerpartierna för att få till stånd ett samarbete, fick äntligen som han ville. Han får behålla jobbet medan arbetarklassen fortsätter leva under arbetslöshet, stress, otrygghet och nedskärningar.

Utgången i valet i september gav en majoritet till högern om man räknar in Sverigedemokraterna. Det enda sättet att ändra riktning hade varit om man gått till extraval med sikte på en rejäl vänsterpolitik för socialism. Men det hade Löfven givetvis aldrig kunnat tänka sig. Ett extraval hade varit ett guldsläge för Vänsterpartiet, som hade haft chansen att skilja ut sig rejält från hela det politiska träsket – och då i synnerhet från socialdemokratins högervidna ledning.

Förakt för demokratin

Den så kallade decemberöverenskommelsen innefattar alla riksdagspartier, utom Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna, och ska gälla fram till valdagen 2022. Den innebär att en mindre partikonstellation lovar att inte rösta mot en större. Minoriteten ska alltså inte driva sin egen politik i riksdagen. Därmed är det största blocket garanterade att kunna få igenom sin budget och fortsätta styra landet.

En minoritetsregering ska med andra ord kunna styra utan stöd från en majoritet i riksdagen. Det innebär att riksdagens makt över regeringen inskränks, vilket annars är en grundläggande princip i den parlamentariska demokratin. Detta är därför också ett sätt att inskränka demokratin – men bekvämt nog utan att behöva ändra grundlagen. På så sätt försöker politikerna manipulera den demokratiska ordningen de påstår sig värna.

Känslan av att det inte spelar någon roll vad man röstar på kommer oundvikligen växa. Om Socialdemokraterna regerar med stöd från alliansen och om Vänsterpartiet inte kan påverka nämnvärt – vad har då väljarna att säga till om? Det blir samma block av borgerliga partier och socialdemokrater som bestämmer oavsett. Det är väldigt liten skillnad på detta och en renodlad S+M-regering.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet får nu administrera alliansens budget. I vårpropositionen kan tillägg göras, men det är först i höst som de kan lägga en egen budget. Det finns ingenting som talar för att den heller skulle innehålla särskilt många vänsterförslag. Tvärtom måste regeringen nu ta än mer hänsyn till högern för att alliansen ska hålla fast vid uppgörelsen.

Klassklyftorna ökar

Den budget som det rödgröna blocket presenterade i höstas innehöll några förslag som var viktiga, men svidande otillräckliga. Man skulle genomföra reformer på sammanlagt 25 miljarder, vilket bland annat bestod i två miljarder till äldreomsorgen, höjt tak i a-kassan och avskaffad borte gräns i sjukförsäkringen. Men välfärden har dränerats på 250 miljarder sedan år 2000, och dessa förslag gör inte mycket mer än att delvis hejda nedskärningarna.

Andra förslag var ett direkt slag i ansiktet, framförallt på unga arbetare. Regeringen föreslog att man skulle lägga drygt 4 miljarder på inrätta 32 000 "traineejobb" i sjukvården, äldreomsorgen och på fritids – med 13 000 kr i månaden i lön. Men välfärden blöder och behöver inte en illa uppstyrd arbetsmarknadsinsats – den skulle behöva att man heltidsanställer ungdomarna. Och ungdomar behöver en solid inkomst och ett jobb som de kan vara stolta över.

Socialdemokraterna talar som om arbetare och ungdomar ska vara tacksamma för detta. Det är som om en hemlös förväntas vara tacksam för att någon givit honom en plastpåse att hålla över huvudet när det ösregnar. Så länge det inte är helt bekmörkt ska vi tydligen inte visa något missnöje utan tacksamt och tålmodigt vänta på löften om eventuella framtida reformer.

Sverige är det OECD-land där klyftorna ökat som mest, där näringslivets direktörer tjänar i genomsnitt 46 industriarbetarlöner och där en lågutbildad person i Vårby lever i genomsnitt 18 år mindre än en högutbildad i Danderyd. Arbetarklassen har upplevt försämringar, nedskärningar och ökad stress under flera decennier. Om högerpolitiken består i stort kommer enstaka reformer inte att bryta den utvecklingen. Att det inte oroar högerpartierna är knappast någon överraskning, men det verkar inte heller vara särskilt viktigt för Socialdemokraternas ledning.

Kapitalisterna håvar samtidigt in miljoner på undersköterskornas och industriarbetarnas bekostnad. Bankerna och storföretagen fortsätter lyfta miljardvinster. Politikerna lever samtidigt i en annan värld än majoriteten av Sveriges befolkning, och det börjar bli tydligt för allt fler. Det viktiga för dem verkar bara vara att de ska få styra i fred, utan störande moment som nyval.

En present till Sverigedemokraterna

Det enda sättet att bekämpa Sverigedemokraterna och rasismen är att erbjuda ett alternativ till högerpolitiken genom att föra en socialistisk politik. Samtidigt måste man mobilisera till kamp emot kapitalismens alla fasor – arbetslösheten, de otrygga anställningarna och underbemanningen. Det är genom att erbjuda kamp för alla grupper inom arbetarklassen som man kan ena arbetarklassen och bekämpa förtryck och fördomar. Detta är vad Vänsterpartiet borde göra.

Så länge alla traditionella partier verkar anse det vara betydligt viktigare att behålla makten än att genomföra en politik som hjälper vanligt folk, så kommer Sverigedemokraterna alltmer framstå som ett alternativ till det maktfullkomliga politiska etablissemangen. SD har blivit så stora som de är för att det inte varit tillräckligt stor skillnad mellan Socialdemokraterna och alliansen. Och i sin tur inte tillräckligt stor skillnad mellan Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. Att Socialdemokraterna gör upp med högern stärker bara känslan av att de står för samma politik. Därför kommer överenskommelsen, som till synes gjordes för att hindra deras inflytande, i stället att stärka dem och öka det.

Det är omöjligt att säga precis hur mycket de kommer växa, men en viktig faktor är att det inte finns något tydligt alternativ till vänster. När SD är det enda parti som verkar stå upp mot etablissemangen, är det faktiskt inte uteslutet att de till och med kommer kunna bli största parti i nästa val. I takt med att de växer kommer också trycket att öka inom de andra högerpartierna för att anpassa sig till dem politiskt.

En mer öppet rasistisk politik har redan börjat visa sig – från Folkpartiets krav på språktest för invandrare 2002 till Högglunds hets om "kostnaderna för flyktingmottagandet". Detta ökar också pressen på Socialdemokraterna och Miljöpartiet att anpassa sig. Överenskommelsen förebådar alltså en mer rasistisk politik, även om den kombineras med en hårdare ton mot Sverigedemokraterna. Båda sakerna spelar Sverigedemokraterna i händerna.

Alliansen förlorade mest i höstens val och överenskommelsen ger dem tid att återuppbygga sitt förtroende, och förbereda inför ett öppet samarbete med SD. Det senare ser snart ut att vara oundvikligt om det alls ska bli fråga om någon renodlad borgerlig regering. Det verkar samtidigt som att de gjort sin läxa och förstått att en öppen koalitionsregering med Socialdemokraterna bara skulle stärka Sverigedemokraterna ytterligare – vilket de vill undvika att göra i onödan.

De hoppas givetvis också på att Löfvens regering kommer att göra bort sig med någon större nedskärning eller liknande. Då ska de återigen kunna framstå som något slags alternativ, precis som när de vann valet 2006 då de pressade bort Göran Persson som utmålats som en bufflig och maktfullkomlig ”godsägare”. Men i och med decemberöverenskommelsen kommer de ha svårt att framstå som ett särskilt tydligt alternativ.

Socialdemokraternas högervidning visar sig

Så länge högeralliansen håller, är regeringen beroende av Vänsterpartiet för att vara den största partikonstellationen. Därför är det inte uteslutet att Socialdemokraterna tvingas till vissa mindre eftergifter till Vänsterpartiet, om inte annat för att också kväva det starka missnöjet bland sina egna medlemmar och väljare. Men dessa eftergifter kommer inte bli särskilt mycket större än de saker man redan fått igenom.

Den främsta tendensen kommer i stället vara att regeringen går till höger under pressen från borgarklassen och dess representanter i riksdagen. Regeringens beslut om att man ska ”samtala” med alliansen om försvarspolitiken, energipolitiken och pensionssystemet pekar i samma riktning. Löfven har under hela valrörelsen, under hela hösten och nu efter uppgörelsen pratat om behovet av att komma överens med högern på fler politikområden. Både ledande Socialdemokrater och Miljöpartister har uttalat sig i media om behovet av att ta steg åt höger och göra upp med alliansen. Före detta statsminister Göran Persson har ett flertal gånger uppmanat Socialdemokraterna att samarbeta med Moderaterna och LO:s ordförande Karl-Petter Thorwaldsson likaså.

Det handlar därför inte bara om någon teknisk uppgörelse som tillåter regeringen att föra sin politik. Det är ett steg åt höger, en upptrappning av ett klassamarbete med högern. Även om Socialdemokraterna hade velat föra en vänsterpolitik, skulle det inte accepteras av allianspartierna. Uppgårelsen förutsätter därmed att regeringen för en högerpolitik.

Att Socialdemokraterna gjort upp med högern visar hur långt höger ledningen för partiet gått. Det är inget annat än ett slag i ansiktet på alla de arbetare som röstat på, organiserat sig i och byggt upp den socialdemokratiska rörelsen. De kommer att straffas hårt för detta svek, men som andra socialdemokratiska partier i Europa verkar ledningen hellre vilja att offra partiet än föra arbetarklassens talan. Allt för kapitalismens stabilitet.

Vänsterpartiet måste bryta med regeringen

Stafettpippen tycks därmed gå över till Vänsterpartiet att vara arbetarklassens och ungdomens röst. Extravalet hade varit en möjlighet att utmana SD och högers politik, om man gått till val på en socialistisk politik och mobiliserat för det. Man hade kunnat förklara det helt grundläggande faktum att det inte finns någon bra anledning till att alla samhällets rikedomar – som vi arbetare skapar genom vårt arbete – hamnar i fickorna på ett fåtal och sedan göms undan.

I stället för att pengarna blir miljardutdelningar till bankernas och storföretagens ägare skulle vi kunna använda dem för att bygga billiga, subventionerade hyresrätter, garantera alla arbete eller utbildning och rusta upp välfärden. Men då måste vi ta över storföretagen först, under demokratisk arbetarkontroll. Det är trots allt vad socialistisk politik borde handla om.

Vänsterpartiet hade kunnat framstå som det enda alternativet till den övriga politiska sörjan, och därigenom också hejda Sverigedemokraternas framfart inom arbetarklassen.

Nu säger Vänsterpartiet tvärtom att de ser fram emot ett fortsatt samarbete med regeringen, att kompromissen om vinster i välfärden ligger fast och att de ska samarbeta med regeringen under resten av mandatperioden. Men det enda sättet för V att fortsätta samarbetet är om de kapitulerar inför regeringens övriga högerpolitik.

Man kommer inte få igenom något stort nog för att rättfärdiga ett stöd till denna regering – Löfven har redan markerat att han bryter samarbetet med dem om de ställer för stora krav, för att istället komma överens med alliansen. Om alliansen bryts upp och något av partierna visar sig vara villiga att stötta regeringen så kommer regeringen att helt strunta i Vänsterpartiet. Och ju längre tiden går, ju mer krisen globalt utvecklas och ju sämre ekonomin blir, desto mer ökar trycket från borgarklassen på regeringen att inte göra eftergifter till vänster.

Vänsterpartiets politik är naturligtvis bättre än Socialdemokratins högerpolitik. Men när parti-ledningen är beredd att ge upp majoriteten av kraven för att få ett inflytande över regeringens politik så blir skillnaderna inte så tydliga. Jonas Sjöstedt har sagt att man kommer vara ett oppositionsparti. Men samtidigt har han sagt att man skulle samarbeta med regeringen om framtida budgetar under hela mandatperioden.

Så länge Vänsterpartiet i praktiken är ett stödparti – med motivet att ”alternativet är värre” eller i en jakt på ett inflytande i enskilda frågor – kommer regeringen bara fortsätta försöka släpa med dem åt höger. Men det värsta är att man fläckar ned sitt namn och ses som medansvarig för den förda politiken. Då kommer man inte kunna locka vare sig SD-väljare som tröttnat på etablissemangen eller radikaliserade ungdomar och arbetare, som är misstänk-samma mot regeringen.

När regeringen lutar sig på alliansen blir Vänsterpartiet inget mer än borgarklassens vänster-svans. Att man formellt står utanför kan eventuellt kan gynna dem, men det bygger i så fall på att de tar avstånd från regeringen. Vad partiet därför borde göra, är att rösta emot alla höger-förslag som kommer ifrån regeringen, inklusive vårpropositionen. De borde hålla ett tydligt avstånd till regeringen och kritisera alla dess steg åt höger.

Partiet borde förklara att det enda sättet att få igenom stora förbättringar är att mobilisera för klasskamp. För att arbetarklassen ska få förtroende för partiet måste man först och främst delta i all kamp som sker och sedan visa i riksdagen att man för en konsekvent vänsterpolitik. Om man tvärtom är frånvarande i demonstrationerna och sedan kompromissar bort sin politik i riksdagen, så kommer man inte framstå som ett särskilt pålitligt alternativ.

Även om man får igenom enskilda saker är alla segrar bara tillfälliga under kapitalismen, och kan snabbt tas ifrån oss igen. Detta visas inte minst av att partiets stora fråga om förbud mot vinster i välfärden är en ren försvarsåtgärd mot privatiseringspolitiken. Inom kapitalismens ramar kommer försämringarna bara öka. Att inge illusioner om att man ska kunna föra en reformpolitik inom systemet, för att sedan stödja regeringens högerpolitik, leder bara till besvikelse. Det enda sättet att inge ett hopp om en bättre framtid är tvärtom att förklara behovet av socialism.

Allt är som förut, inget är som förut

Alla partier pratar nu på som om allt fortsätter som förut. Alliansen säger sig vara en fortsatt ”stark opposition”, vilket är långt ifrån sanningen. Det är redan konflikter inom Moderaterna och röster höjs inom de andra partierna som kan leda till att alliansen bryts upp. Socialdemokraterna tror sig samtidigt sitta tryggt i båten. Denna situation är naturligtvis en fortsättning på vad som varit – den har skapats av hela den föregående perioden. Men det kommer inte vara som förut.

Detta inser även delar av borgarklassen. Flera borgerliga ledarsidor har visat en tydlig oro över konsekvenserna av överenskommelsen. De förstår att det finns all anledning för dem att oroa sig för ett tappat förtroende för de traditionella partierna och en polarisering till höger och vänster. *Dagens industri* skrev exempelvis den 27 december:

”Det finns många skäl att ifrågasätta innebörden av den överenskommelse som de sex partierna presenterade nu på lördagsförmiddagen. Det är utmanande för demokratin och för det proportionella valsystemet (som ju syftar till att garantera en representativitet för riksdagen) att konstruera ett sätt att göra minoritetsstyre till en permanent möjlighet. Det finns en fara i att regeringen fjärras från styrkeförhållandena i riksdagen.”

”Och slutsumman är att de etablerade partierna har bildat en politisk kartell. Det kan bara gynna missnöjespartier som Sverigedemokraterna. Eller för den delen Vänsterpartiet. Stefan Löfven leker med elden.”

Borgerligheten ser vad som händer i resten av världen och förstår att detta är början på en kris för den borgerliga demokratin. Hur ska de kunna genomföra de nödvändiga attackerna mot arbetarklassen om de inte har en stark regering som kan genomföra dem och backa upp dem? Det är en kortvarig stabilitet de har köpt sig. Stora strider står ännu framför oss.

Detta visar den borgerliga demokratis krassa verklighet: Den är inget annat än bankernas och storföretagens diktatur. Den är ett sätt för borgarklassen att få massorna att tro att de kan påverka politiken, men staten är alltid den härskande klassens stat. Kapitalisterna vet precis hur de ska hota och korrumpiera politiker för att få dem att gynna dem och deras system.

Arbetarklassen kommer steg för steg lära sig av hårda och bittra erfarenheter vad detta system går ut på. Decemberöverenskommelsen är ytterligare ett steg i den riktningen. Som marxister är det vår uppgift att steg för steg förklara vad som sker, delta i kampen och förbereda inför en kommande revolution.

Den turbulenta period vi är inne i på världsskala leder till kamp och revolutioner i ett land efter ett annat. Detta kommer även att komma till Sverige. Vi har sett det i miniatyrform under det senaste årets radikaliserings med protesterna mot fascistattackerna, demonstrationerna emot SD och den uppmärksamade Öresundstågsstrejken.

Men all historisk erfarenhet visar att revolutioner inte kan vinnas utan att arbetarklassen leds av ett stort revolutionärt parti. Därför måste vi ställa krav på Vänsterpartiet, det största arbetarpartiet som inte gör upp med högern, för att visa vad som skulle behövas. Men Vänsterpartiet är i nuläget inte ett revolutionärt parti. Därför kan man inte sätta hela sitt hopp till Vänsterpartiet. Striden kommer avgöras av hela arbetarklassen – av miljoner arbetande människor – när de väl börjar röra på sig.

Oavsett vad som händer med arbetarrörelsen kommer det krävas många marxister för att vinna striden för den revolutionära marxismen inom arbetarrörelsen. Därför uppmanar vi alla våra läsare att gå med i IMT och Avanti och tillsammans med oss kämpa för att bygga marxismens styrkor.

Flamman

Vänstern kan bli vågmästare

Jonas Thunberg (Ledare)

Flamman 27/12 2014

Så har alltså Alliansen reagerat på hotet om extraval. De visade sig vara så rädda ett sådant att de nu går med på att släppa fram regeringarnas budgetar framöver.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet lovar i sin tur att släppa fram en eventuell borgerlig minoritetsregering efter valet 2018.

Sverige har fått ”Decemberöverenskommelsen” som ska göra det möjligt att regera landet även med ett stort parti utanför blocken, Sverigedemokraterna. Med dåliga opinionssiffror och mitt i sin återhämtningsperiod efter en valförlust ville Alliansen uppenbarligen inte riskera ett katastrofval i år.

Att oppositionen och regeringen gör en sådan överenskommelse är egentligen inte mycket att säga om. Det är logiskt och inom demokratins spelregler. Om uppgörelsen däremot hade ändrat på de parlamentariska spelreglerna efter att regeringen hade misslyckats med att få igenom sin budget hade det varit en annan sak. Det hade varit direkt ohederligt. Men att lova att släppa fram det största blocket är – om man vill ha behålla blockpolitiken, som särskilt Alliansen just nu vill – en logisk följd.

För att rädda ansiktet säger nu Alliansen att de redan har erbjudit Stefan Löfven exakt en sådan sak redan den 2 december i år. Tittar man i efterhand på vad som då sades kan man åtminstone lägga fast att i så fall gjorde de absolut ingenting för att detta skulle stå klart för väljarna.

”Vi kommer med samma budskap som vi har upprepat många gånger tidigare, nämligen att vi har ett ansvar gentemot våra väljare att rösta på vår politik”, sade till exempel Centerledaren Annie Lööf till TT. Det hela verkar mera vara ett högt spel för gallerierna, för att dölja att detta är en rejäl förlust för Alliansens hittillsvarande parlamentariska linje i opposition. Den har hittills lett till regeringskris och sedan snabb reträtt.

För vänstern är det hela dubbelbottnat. Det var frestande att ställa det politiska projektet inför väljarna i vår för att dels ge Alliansen en dödsstöt men också för att skapa en tydlig vänster-högerkonflikt i svensk politik. Men skulle det verkligen ha skett? I dagsläget har vi ju en S-MP-regering som med knappt något projekt alls från början inte har fått igenom ett dugg av sin politik. Skulle det då ha blivit det avstamp som de som såg fram emot hoppades på? Risken är överhängande att valets vinnare endast skulle ha blivit Stefan Löfven som statsminister och Sverigedemokraterna som opposition. Om vänstern vill ställa sitt projekt inför väljarna vid extraval bör det nog först finnas ett projekt.

Vänsterpartiet lednings positiva tongångar till det inställda extra valet bottnar nog i huvudsak kring två saker. För det första hade det blivit objektivt svårt för partiet att synas och vara relevant i en valrörelse där de varken ingår den fällda regeringen eller tydligt i oppositionen. För det andra verkar det som att Alliansen i och med uppgörelsen lyckats ”surra fast” Vänsterpartiet vid regeringen. Uppgörelsen gäller ju bara om Stefan Löfven har ”den största partikonstellationen” och där måste ju Vänsterpartiet rimligtvis räknas in. Det betyder att Vänsterpartiet har ett mycket starkt förhandlingsläge under resten av mandatperioden. Så länge som överenskommelsen hålls får de faktiskt en vågmästarroll i praktiken.

Extra valet avblåstes

Anne-Li Lehnberg

Flamman 8/1 2015

Många hade redan ställt in sig på ett extra val. Så kom decemberöverenskommelsen i mellandagarna. Sex riksdagspartier, samtliga utom SD och V, ställde sig bakom en överenskommelse som gjorde det möjligt för en minoritetsregering att få igenom sin budget och valet avblåstes.

– Det här är inte en seger för regeringen eller oppositionen, utan en seger för Sverige, sa statsminister Stefan Löfven vid pressträffen 27 december.

Men kritiken mot uppgörelsen var hårdast från höger. Många moderater menade att parti-ledningen mer eller mindre hade sålt ut oppositionen. Sverigedemokraterna reagerade med en misstroendeförklaring mot regeringen.

I de rödgröna leden var reaktionerna mer försiktigt positiva. Vänsterpartiet välkomnar uppgörelsen, trots att partiet står utanför den:

– Vänsterpartiet sökte inte extra val. Vi har hela tiden velat genomföra den budget som vi och regeringen förhandlat fram och som innehåller en rad angelägna reformer som sänkt skatt för dem med låga pensioner, satsningar på äldreomsorg och bättre villkor för ensamstående föräldrar, sade Jonas Sjöstedt i ett uttalande strax efter att överenskommelsen presenterats.

Dåligt för demokratin eller enda sättet att stänga ute ett rasistiskt parti från inflytande? Flamman har intervjuat två rödgröna röster med olika perspektiv på december-uppgörelsen.

NEJ!

Direkt efter uppgörelsen var det tidigare Miljöpartispråkröret **Birger Schlaug** en av dem som kritiserade den. Bland annat varnade han för att den riskerar bli ett första steg mot ett tvåpartisystem, liknande det i Storbritannien.

– Uppgårelsen förstärker blockpolitiken som i sin tur leder till att rösterna i den partipolitiska debatten tenderar att tystna. MP och V var redan inför valet 2010 – som var ett strikt blockval – tysta om allt som kunde skrämja högersossar till det borgerliga blocket. På samma sätt var KD tyst med sådant som kunde skrämja socialliberala väljare till det rödgröna blocket, säger han till *Flamman* via mejl.

Han menar att när de stora blocken kämpar för att få över marginalväljare på sin sida, likriktas politiken – och drar åt höger.

– Då finns det inte kvar så mycket politik att slåss om.

Hur hade den parlamentariska situationen kunnat lösas i stället?

– Men för i h-e... 87 procent borde väl kunna hålla ifrån sig 13 procent genom att diskutera politikens innehåll i stället för dess former. Det är möjligt att sakpolitiken då hade blivit ännu sämre ur ett såväl grönt som rött perspektiv, men själv avskyr jag när man manipulerar demokratis former för att uppnå sakpolitiska mål. Att det sker som eftergift åt att SD leker vågmästare gör inte saken bättre. Tänk om SD en vacker dag blir den minoritet som ska få igenom sin politik.

JA!

Robert Sundberg, ledarskribent på socialdemokratiska *Dalademokraten* är positiv till uppgörelsen.

– Ja, i det givna läget när SD sade att de tänkte rösta emot alla budgetar som inte gick dem till mötes i flyktingpolitiken så var de andra partierna tvungna att agera.

Alternativet, menar han, hade varit att något eller några partier närmade sig SD.

– Det vill ingen, allra minst de rödgröna.

Finns det risk för att SD kan vinna martyrhoäng på den här typen av uppgörelse?

– De kommer att försöka, men de har själva ställt till det genom att vid första tillfälle som ges rösta emot regeringens budget i stället för att avvakta och kanske använda sig av vågmästarpositionen längre fram.

Han pekar på att det knappast är en unik situation att ett relativt stort parti hålls utanför parlamentariskt inflytande. Det finns många länder med liknande exempel – och exempel på motsatsen, där små partier fått stort inflytande.

Samtidigt säger han att uppgörelsen kan leda till att regeringen blir försiktigare med vilken budget den lägger. En alltför radikal budget skulle kunna få oppositionen att överge överenskommelsen.

– Uppgörelsen är tänkt att hålla i åtta år framåt, men det har gjorts uppgörelser i alla tider som frångåtts.

Internationalen

Dödläge eller rödläge 2015?

Ledare

Internationalen 7/1 2015

Fackliga, miljökampar, feminister, antirasister Tillsammans kan vi bryta styrkeförhållandet Dödläget från 2014 kan förvandlas till rödläge

Decemberöverenskommelsen mellan regeringen och de borgerliga allianspartierna väckte olika reaktioner. Från borgerligt håll kom både upprörda angrepp om att alliansen villkorslöst kapitulerat och gett S-MP regeringen frikort för sin politik – och nöjda hummanden om ansvarsfullhet. Från vänsterhåll fanns de symmetriska reaktionerna. Jonas Sjöstedt välkomnade överenskommelsen med orden att regeringen härmed måste förhandla med Vänsterpartiet för att få igenom en budget. Kritiker lyfte fram att S-MP måste regera på alliansens budget hela 2015, med smärre vårjusteringar – och oroades över annonserade samförstånds-diskussioner kring försvarspolitik, pensioner och energipolitik. Vilka eftergifter väntas där?

Att överenskommelsen begravnade en chans att i ett nyval ytterligare försvaga borgerligheten och stärka en rörelse åt vänster är uppenbart. Men det hade krävt en förändrad politisk kursriktning hos de ”röd-gröna”. Annars hade nettoresultatet kunnat bli detsamma – men med Sverigedemokraternas ytterligare ökning på moderaternas bekostnad.

”Nu läggs en våt filt över svensk politik. Det är illa för alla som vill se en radikal icke-borgerlig politik i Sverige att Stefan Löfven ställer in valet. (...) alla lösningar som styr den ekonomiska politiken ligger kvar.” (Johan Ehrenberg, *ETC* 27/12)

”Det politiska initiativet har efter åtta långa år flyttat ett litet steg åt vänster. Vänsterpartiet har ställt sig positivt till uppgörelsen (...). Den innebär nämligen att Löfven måste försäkra sig mer om att få Vänsterpartiets stöd när en budget läggs. Det är också just det, att uppgörelsen ger litet mer makt åt Vänsterpartiet, som högerskribenterna reagerat starkast på.” (Göran Greider, *ETC* 31/12).

Men ”våt filt” eller ”steg åt vänster” – det avgörs inte av Decemberöverenskommelsen, eller av ”DÖ”, som den hatfyllt kallas av affärstidningen *Dagens Industri* i en rasande kritik på ledarplats (Di 5 januari). Överenskommelsen förtjänar inte respekt och är bara ”ytterligare ett streck i sanden”, skriver tidningen som hoppats på en alliansregering med stöd av Sverigedemokraterna.

Och har rätt. Strecket i sanden kommer att spolats bort så snart politikens svallvågor på nytt sköljer in. Redan börjar borgerliga bedömare söka smitvägar runt överenskommelsen. Frågan om vad som kan bakas in i ett budgetförslag från regeringen är inte löst och omfattas inte av uppgörelsen. Alltså: är vinster i välfärden en budgetfråga? Svar: tolkningsstrid.

S-MP-regeringen behöver inte alls göra sig beroende av Vänsterpartiet. Om de olika allianspartierna lägger fram sina egna budgetförslag – vilket just nu signaleras – kan förstas regeringen hitta en annan röstkompis än V. Och med FP eller C eller M bli det största budgetalternativet.

Decemberöverenskommelsen kommer varken att lägga någon död filt över politiken eller förankra den åt vänster. Den kan lika gärna bli källa för nya tolkningsstrider, öppna vägar högerut och bli ett bortspolat streck i sanden.

Om dödläget under det kommande året ska brytas åt vänster krävs en växande aktiv folkopinion som underifrån förändrar politikens förutsättningar. Radikalt arbetarrörelse- och vänsterfolk, fackförenings- och klimataktivisterna, feminister och antirasister måste tillsammans ge kraft åt alla dem som i vardagen söker hävda och försvara en demokratisk samhällssolidaritet på jämlik grund. Tillsammans måste vi erövra civilsamhället; arbetsplatser, skolor och bostadsområden, kulturen och vardagslivet. Med argument, gemenskap, kamp och organisering.

Det är genom sådan samhällsrörelse även politikens styrkeförhållanden förändras, de våta filtarna kastas av och verklig förflyttning kan ske åt vänster. Och dödläget från valet 2014 och Decemberöverenskommelsen kan förvandlas till rödläge 2015.

Offensiv

Inget nyval - nu behövs en opposition från vänster

Per-Åke Westerlund

Offensiv 27/12 2014

Det blir inget nyval. Istället för att utmana Alliansen och Sverigedemokraterna har Stefan Löfven gjort upp med den gamla högerregeringen.

Tre veckor efter att högeralliansens budget gått igenom med hjälp av SD - som oemotsagda fick föra fram sin rasistpropaganda - höll S-MP-regeringen gemensam presskonferens med M, FP, C och KD.

Det är sant att varslet om nyval inte setts med entusiasm. Partierna som nu gjort upp hade skäl att tro på ett valresultat liknande det i september, eller för vissa, ytterligare tappade röster. Risken var också stor att SD skulle öka ytterligare.

Men också de som först hoppades att S, V och LO nu skulle utmana högern insåg tidigt att det inte skulle bli så. Stefan Löfven har hela tiden varit inriktad på ett samarbete över blockgränsen. Istället för att bryta ut C och FP ur alliansen fick S nu göra upp med alliansen som helhet.

“Decemberöverenskommelsen” sägs i första hand handla om att oppositionen ska släppa fram en minoritetsregering och dess budget. Detta börjar gälla i april, då S-MP-regeringen lägger sin vårbudget. Fram till dess gäller alliansens budget.

De steg i rätt riktning som fanns i S-MP-budgeten - sänkt skatt för pensionärer, gratis medicin till barn, upphävd bortre gräns för sjukskrivningar, mer pengar till Arbetsmiljöverket, kommuner och kvinnojourer - är alltså fortsatt upphävida och det återstår att se vad som åter lanseras i vårbudgeten. Stefan Löfvens uttalanden för tre veckor sedan om att gå till val för sin budget har skrotats till förmån för en uppgörelse med högern.

“Decemberöverenskommelsen” pekar också ut tre områden för samarbete: försvars- och säkerhetspolitiken, pensioner och energipolitiken. Militären och energin är klassiska

högerfrågor och pensionsuppgörelsen om kraftigt försämrade pensioner var kronan på verket i S-regeringarnas högerpolitik på 1990-talet.

Men uppgörelsen pekar också på ett tätare samarbete med högeralliansen, och det återstår att se i vilken mån den även innehåller dolda handslag. Att finansminister Magdalena Andersson varit högsta representant för S i samtalen med högeralliansen visar att det också indirekt kan handla om innehållet i kommande budgetar. Gustav Fridolin efterlyste redan på lördagen en uppgörelse om skolan.

Stefan Löfven betonade mer än någon annan enigheten mellan regeringen och alliansen. Han sa sig vara stolt över att de sex partierna varit "beredda ta ansvar", haft "konstruktiva samtal" om "vårt lands utveckling".

Löfven hänvisade till tidigare uppgörelser över blockgränserna och pekade särskilt ut pensionsuppgörelsen, vilket understryker att det handlar om uppgörelser åt höger. Detsamma gällde S-ledningens uppgörelser med Bildt-regeringen om stora nedskärningar 1992.

LO-ordföranden Karl-Petter Thorwaldsson var först ute av S-topparna att säga att det vore bäst om nyvalet ställdes in och drev därmed på S för en uppgörelse högerut. Detta istället för att mobilisera för en valkampanj för en politik som gynnar löntagarna - mot privatiseringar och högerpolitik. Det skulle i sin tur kräva att LO-ledningen bryter med sin tradition av passivitet och anpassning till Socialdemokraterna.

Även Vänsterpartiet är positivt till överenskommelsen. Partisekreteraren Aron Etzler (V) sa för en vecka sedan:

"Vi vill inte ha ett extraval och det vore bra om man kan undvika det". Jonas Sjöstedt är också den som mest av alla berömt att den budget som fälldes - som V stod bakom.

Den viktigaste effekten av utvecklingen under december är Kristdemokraternas utspel om hårdare flyktingpolitik, ett försök att imitera Sverigedemokraterna. De andra allianspartierna har inte kritiserat KD utan förbereder egna förslag i samma riktning. I Dagens Nyheter idag handlar en stor intervju med Jan Björklund till största delen om FP:s krav om "integration".

Dessa utspel gynnar bara SD, som kommer att trappa upp sin aggressiva rasism och högerpolitik, även om deras möjlighet att fungera som vågmästare i budgetfrågor har reducerats. SD kommer att framställa sig som den enda oppositionen. Kampen mot rasismen och den högerpolitik som ger rasismen grogrund måste fortsätta och trappas upp.

Det behövs en opposition underifrån och från vänster. Vänsterpartiets sympatisörer kommer efterhand att se hur partiet inom alla avgörande frågor har dumpats av S och MP, där MP lagt sig platt i fråga efter fråga och därmed underminerar sitt existensberättigande. Det finns en stor opinion mot vinster i välfärden, kaoset inom järnvägen, otrygga jobb, de enorma bankvinsterna, bostadskrisen, nedskärningarna inom vården och i kommunerna. Den fråga som mobiliserat flest det senaste året har varit kampen mot rasism. Alla dessa frågor måste samlas till gemensam kamp, till möten och manifestationer. Runt om Europa samlas nya vänsterkrafter som ger exempel för antirasister, socialister och aktiva gräsrotter. Bygget av Rättvisepartiet Socialisterna, partiets socialistiska program och samarbete med andra i kamp och nätverk är viktiga bidrag till ett kommande nytt socialistiskt arbetarparti.

Nyvalet ersattes av decemberöverenskommelsen

Per-Åke Westerlund

Offensiv 8/1 2015

Hur kunde S-MP-regeringen och allianspartierna bli överens, bara några veckor efter att högeralliansens budget hade gått igenom med hjälp av SD?

Inget av de sex partierna ville egentligen ha ett nyval. S och MP ville inte riskera regeringsmakten och allianspartierna fruktade att backa ännu mer än i september. Risken var också stor att SD skulle öka ytterligare. De valde därför att hålla fast vid vad de redan hade.

Vad skulle nyvalet ha handlat om? Det fanns förutsättningar till ett viktigt val mot alla försämringar som Alliansen har genomfört under åtta år – a-kassan, pensionerna, privatiseringarna och vinsterna i välfärden, nedskärningarna i vården, bostadsbristen med mera. Plus att slå tillbaka Sverigedemokraterna och rasismen, som SD ville göra till en huvudfråga i nyvalet.

Men det stod snabbt klart att Stefan Löfven, liksom i valet i september, var inriktad på ett samarbete över blockgränsen, i synnerhet att bryta ut C och FP ur Alliansen. Även Miljöpartiet betonade ett ”brett samarbete” med högerpartierna, till exempel om skolan (läs mer på sid 5).

LO-ordföranden Karl-Petter Thorwaldsson var först ut av S-topparna med att säga att det vore bäst om nyvalet ställdes in och drev därmed på för att S skulle göra en uppgörelse högerut. Detta istället för att mobilisera till en valkampanj för en politik som gynnar löntagarna – mot högerpolitik.

Nyvalet betraktades därför inte med entusiasm och kunde utan protester ställas in.

Vad har de gjort upp om?

”Decemberöverenskommelsen” sägs i första hand handla om att oppositionen ska släppa fram en minoritetsregering och dess budget. Detta börjar gälla i april, då S-MP-regeringen lägger sin vårbudget. Fram till dess gäller Alliansens budget.

De steg i rätt riktning som fanns i S-MP-budgeten – sänkt skatt för pensionärer, gratis medicin till barn, upphävd bortre gräns för sjukskrivningar, mer pengar till Arbetsmiljöverket, kommuner och kvinnojourer – är alltså fortsatt upphävida och det återstår att se vad som åter lanseras i vårbudgeten. I början av december lovade Stefan Löfven att ta strid för sin budget i nyvalet. Nu utlovar han ”en viss kursändring redan 2015. Sedan har jag 2016 och 2017 och 2018”.

Vad betyder ”den svenska traditionen” av breda överenskommelser?

Stefan Löfven betonade mer än någon annan enigheten mellan regeringen och Alliansen. Han sa sig vara stolt över att de sex partierna varit ”beredda att ta ansvar”, haft ”konstruktiva samtal” om ”vårt lands utveckling”. Löfven hänvisade till tidigare uppgörelser över blockgränserna och pekade särskilt ut pensionsuppgörelsen, vilket understryker att det handlar om uppgörelser åt höger. Detsamma gällde S-ledningens uppgörelser med Bildtregeringen om stora nedskärningar 1992.

Historiskt har arbetarrörelsen uppnått stora reformer genom politiska strider och klasskamp, inte genom förhandlingar med högern och arbetsgivarna. Allmän rösträtt och reformer som semester, pensioner och höjd levnadsstandard har tvingats fram, under hårt motstånd från borgerligheten.

Kommer allianspartiernas inflytande att öka eller minska?

”Decemberöverenskommelsen” pekar ut tre områden för samarbete: försvars- och säkerhetspolitiken, pensioner och energipolitiken. Militären och energin är klassiska högerfrågor. Pensionsuppgörelsen om kraftigt försämrade pensioner var kronan på verket i S-regeringarnas högerpolitik på 1990-talet. Nu i början av januari har S-MP-regeringen närmast vädjat till högern om en uppgörelse om skolan.

Inte heller budgetarna är säkrade. Expressen skrev den 31 december 2014: "Om Socialdemokraterna och Miljöpartiet lägger fram en fruktansvärd budget har vi fortfarande möjlighet att köra över den genom att samla oss. Därför berättar vi inte hur vi kommer att agera förrän vi sett innehållet i Löfvens budget, säger en uppgiftslämnare som står oppositionsledaren Anna Kinberg Batra nära. Enligt uppgifter till Expressen tänker alliansledarna låta Löfven sväva i ovisshet inför varje budgetomröstning i riksdagen".

Vart går alliansen?

Stefan Löfven har inte lyckats spräcka Alliansen, utan har istället tvingats göra upp med alla fyra högerpartierna.

I budgetomröstningen i december visade M, FP, C och KD att de inte heller tvekade om att ta stöd av SD. Direkt efter SD:s ökända rasistpresskonferens myste en glad Jan Björklund över att deras budget skulle vinna.

Den viktigaste effekten av utvecklingen under december var Kristdemokraternas utspel om en hårdare flyktingpolitik, ett försök att imitera Sverigedemokraterna. De andra allianspartierna förbereder nu egna förslag i samma riktning. Lokala företrädare för M och FP berömde KD:s nya linje.

Vad betyder uppgörelsen för SD och rasismen?

SD har på kort sikt tappat möjligheterna att spela en huvudroll i riksdagen. Men alla faktorer som har gett rasismen grogrund finns kvar: Osäkerheten om framtiden och bristen på en antirasistisk rörelse som har ett alternativ till dagens orättvisor.

Media har också ytterligare normaliserat SD under debatterna i december. Mattias Karlsson och Björn Söder har fått stort utrymme att framställa sig som ett alternativ till de andra partierna, när SD i själva verket utöver rasismen driver en traditionell högerpolitik. Antirasismen fortsätter därför att vara en huvuduppgift för alla gräsrotsorganisationer, fackföreningar och nätverk under 2015.

Vad har Vänsterpartiet för möjligheter?

Att V inte fick ett uppsving under 2015 beror till stor del på Jonas Sjöstedts och partiledningens inriktning på att anpassa partiet till ett samarbete med S och MP. Vänsterpartiet fick igenom en del begränsade reformer i den budget som lades fram, men har precis som MP därmed också accepterat budgetregler som innebär att den offentliga sektorns andel av landets ekonomi fortsätter att minska. Det innebär att välfärden inte får de resurser som behövs, samtidigt som militären får avsevärt ökade resurser.

Vad står Rättvisepartiet Socialisterna för?

Det behövs en opposition underifrån och från vänster. Det finns en stor opinion mot vinster i välfärden, kaoset inom järnvägen, otrygga jobb, de enorma bankvinsterna, bostadskrisen, nedskärningarna inom vården och i kommunerna. Den fråga som har mobiliserat flest det senaste året har varit kampen mot rasism.

Alla dessa frågor måste samlas till gemensam kamp, till möten och manifestationer. Tågstrejken i Skåne i juni för trygga jobb kommer att följas av fler strejker och protester som är nödvändiga för att vända utvecklingen och skapa alternativ.

Runt om i Europa samlas nya vänsterkrafter som ger exempel för antirasister, socialister och aktiva gräsrotter. Bygget av Rättvisepartiet Socialisterna, partiets socialistiska program och samarbete med andra i kamp och nätverk är viktiga bidrag till ett framtida socialistiskt arbetarparti.

Socialistisk opposition – inte våta drömtolkningar

Arne Johansson

Offensiv 10/1 2015

Decemberuppgörelsen (DÖ) mellan regeringen och Alliansen har mötts av från högerkritik från tidigare tunga M-politiker som Ulf Adelsohn och den förre gruppleadaren Mikael Odenberg med flera. DÖ har kallats för en kapitulation för de rödgröna med starkt inflytande för Vänsterpartiet. Detta går hand i hand med en växande opinion inom M, övriga allianspartier och media för ett närmande till SD.

RS/Offensiv varnar för en annan utveckling i förlängningen på de samarbeten mellan S, MP och Alliansen som nu kodifieras ytterligare om energin, pensionerna och en NATO-anpassad säkerhetspolitik, liksom enigheten om överskottsmål med i stort sett orörda skattesänkningar och avregleringar. Det är en utveckling där också Vänsterpartiet måste bekänna färg i rollen som tredje hjulet under regeringsvagnen, om de kan stå för partinamnet eller inte.

Låt oss börja med V:s våta drömtolkning av DÖ:s konsekvenser, enligt den bloggande Carl Bildt: ”Om Stefan Löfven kommer att fortsätta förhandla fram budget med Jonas Sjöstedt – och den senare säger att det finns en överenskommelse om detta – ger överenskommelsen dem möjlighet att få igenom vadhelst de kommer överens om”.

Det är en tolkning som har gått hem inom Vänsterpartiets ledning, som gläds över att ha sluppit ta ny sats i ett extraval.

– Det är bara tillsammans med V som man [det vill säga regeringen] är större än alliansen. Det är rena matematiken. Det är bara med oss man kan vara säker på att kunna styra hela mandatperioden ut, citeras Sjöstedt i Expressen den 3 januari.

Men både Löfven, Fridolin och Romson har flera gånger gjort klart att de mer än gärna skulle byta ut beroendet av V mot ett samarbete över blockgränsen – något som senast visats med utbildningsministrarnas inviter till en uppgörelse om skolan, som inte ens nämner uppgörelsen med V om vinster.

DÖ betyder att S och MP kan få igenom en egen statsbudget nästa höst som inte är förhandlad med V. En förutsättning för det är så klart att Alliansen är tillräckligt nöjd med ett fortsatt S-MP-närmande till dem och därför avstår från att lägga fram ett eget budgetalternativ.

Enligt Sjöstedts uppgifter i Expressen har han ”ganska nyligen” fått besked från Löfven om att överenskommelsen om vinster i välfärden fortfarande gäller, liksom att Löfven vill förhandla med V om vårens tilläggsbudget.

– Skulle de svika vinstöverenskommelsen kan de glömma att förhandla budgeten med oss, tillägger Sjöstedt.

Ingen kan påstå att den överenskommelse som gjordes mellan regeringen och V i början av oktober var kristallklar i fråga om hur allmänna målsättningar om att ”vinstjakten som incitament ska bort från välfärdssektorn” ska översättas till konkreta förslag. Som mest syftade den till kvalitetskrav och en begränsning av vinsterna – eventuellt i stil med den som finns i de idag existerande fåtaliga aktiebolagen med särskild vinstbegränsning.

Att riskkapitalisterna under de tre åren mellan Caremaskandalen och höstens val har minskat sina investeringar i vård, skola och omsorg från över sju miljarder till endast 60 miljoner kronor (SvD den 29 augusti) är ett kvitto på styrkan i den allmänna opinionen mot dessa profitörer.

Under den utfrågning av regeringspartierna och V som gjordes av Folkkampanj för Gemensam Välfärd, vid Socialistiskt Forum i Stockholm i november, höll Veronica Palm (S)

en radikal ton i frågan – ända fram till hennes förmodan att utredningen skulle utmyнна i flera förslag i syfte att få igenom så mycket som möjligt genom förhandlingar med allianspartierna i riksdagen. Det vore ett idiotsäkert recept för ett nederlag som för överskådlig framtid skulle cementera det nyliberala systemskiftet inom skola, vård och omsorg och troligen även bädda för en ny högerregering.

Dessvärre har det hittills inte hörts några förslag från Vänsterpartiet om hur ett sådant svek mot gräsrotsrörelsen ska förhindras, eller ens hur den lobbykampanj som nu åter intensifieras från kapitalisterna inom skola, vård och omsorg ska bemötas.

Det är därför nödvändigt att rörelsen underifrån för en upprustad välfärd utan vinstintressen får en kraftfull nystart under 2015. Bara så kan den politiska låsningen och SD:s frammarsch brytas. Välfärdskampen behöver länkas samman med initiativ underifrån för att aktivera facken och med den stundande mobiliseringen inför klimattoppmötet i Paris i slutet av året. Dessa initiativ måste också knytas ihop med, förstärka och hämta ny energi ur den nya antirasistiska rörelsen. Denna har kunnat engagera tiotusentals mot den rasistiska agitation som från en motsatt utgångspunkt försöker utnyttja och missrikta det sociala missnöje som groor i spåren på den raserade välfärden.

Till syvende och sist kräver alla dessa överlappande strider också ett politiskt uttryck i en ny antikapitalistisk rörelse, som kan utmana och besvara kapitalismens sociala kris med ett socialistiskt program.